

*О.С. Грищенко, аспірант
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКІВ

Банківська система є одним із найпотужніших елементів забезпечення інвестиційного процесу в Україні. У загальній структурі фінансування інвестиційної діяльності питома вага банківських ресурсів у 2008 р. становила 15,5 % (порівняно з 2007 р. – 14,8 %, а з 2000 р. – лише 1,7 %). Банківські установи беруть активну участь у формуванні відповідних ресурсів, наданні інвестиційних кредитів, вкладеннях у цінні папери, а також активно інвестують у розвиток власного бізнесу. Так, збільшилася питома вага інвестиційних кредитів (з 10 % у загальному обсязі кредитів у 1998 р. до 22,2 % за підсумками 2007 р.), обсяги операцій проектного фінансування за 1998-2008 рр. зросли на 40-50 %. Вкладення вітчизняних банків у цінні папери за останні два роки збільшилися в 1,7 раза.

На сьогодні з розгортанням світової фінансової кризи банки зіштовхнулися з рядом проблем у сфері інвестиційної діяльності. Так, наприкінці 2008 р. спостерігався стрімкий відтік депозитів (до 40,5 млрд. грн.), що призвело до зниження обсягів інвестиційного кредитування. Практично одночасно почався активний приріст проблемних кредитів, у результаті чого частка проблемних інвестиційних кредитів у загальному кредитно-інвестиційному портфелі вітчизняних банків виросла з 1,31 до 2,27 %. У ряді банків питома вага таких кредитів у загальному портфелі на 1 січня 2009 р. досягла 10-15 %. У таких умовах банківські установи потребують використання стратегічного управління інвестиційною діяльністю банків.

У більшості українських банків відсутній власний досвід використання стратегічного управління. Так, деякі з них брали на озброєння стратегічні надбаня закордонних банків, однак згодом відмовлялися від їх використання внаслідок труднощів, із якими довелося зіткнутися при безпосередньому впровадженні технологій у вітчизняних умовах. Це пов'язано з тим, що система управління взагалі і стратегічного управління інвестиційною діяльністю зокрема не підлягає копіюванню, що спостерігається в більшості випадків. Слабкість кредитно-інвестиційного портфеля, брак кваліфікованого персоналу, мінлива економічна ситуація, брак інформації та інші фактори заважають створенню

ефективних інвестиційних стратегій та якісному здійсненню процесу стратегічного управління інвестиційною діяльністю банків.

На нашу думку, стратегічне управління інвестиційною діяльністю банків – це цілісний, взаємопов'язаний структурований комплекс (система) послідовних дій (виважених управлінських рішень) в умовах ресурсних обмежень, що направлені на формування та реалізацію стратегії здійснення ефективної інвестиційної діяльності банківської установи, яка націлена на укріплення конкурентної позиції банку на інвестиційному ринку з урахуванням зміни його кон'юнктури. На відміну від існуючих, такий підхід дозволяє розуміти стратегічне управління інвестиційною діяльністю банків більш системно, комплексно, з урахуванням динамічних змін у зовнішньому оточенні банку та визначених ним стратегічних пріоритетів розвитку, відображає не тільки формування, але й реалізацію стратегії здійснення ефективної інвестиційної діяльності банку, підпорядковує забезпечення даної діяльності ресурсним можливостям банку, зосереджує увагу на необхідності структуризації управлінських рішень, підпорядкованості загальній стратегічній задачі – укріпленню стратегічної позиції банку на інвестиційному ринку.

Грищенко, О.С. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю банків [Текст] / О.С. Грищенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2009 р.): у 2-х. т. – Суми: УАБС НБУ, 2009. – Т. 2. – С. 85-86.